

Citiți lecția din manual: *Comunitatea evreiască în perioada regimului comunist*, notați schița lecției pe caiete și rezolvați fișele de lucru.

Comunitatea evreiască în perioada regimului comunist

1. Comunismul și evreii

- 1924-1944 - un număr mic de evrei români (oameni cu o educație modernă, care au abandonat credința religioasă, fiind seduși de extrema stângă), au aderat la comunism, care le-a promis egalitate în drepturi ⇒ în partidul comunist din România evreii au reprezentat, ca pondere, al treilea grup etnic (18%) după români și maghiari;
- 23 august 1944-30 decembrie 1947 - în România, intrată în sfera de influență a U.R.S.S., s-a instaurat regimul comunist, fapt ce va afecta comunitatea evreiască (cca. 350.000-400.000 de evrei);
- 1948-1965 - în perioada stalinistă, reprezentată de dictatura personală a lui Gheorghe Gheorghiu-Dej, printre liderii partidului comunist român s-au numărat persoane de origine evreiască, precum ministrul de externe și vicepremierul Ana Pauker și secretarul cu propaganda și cultura și vicepreședinte al Consiliului de Miniștri Iosif Chișinevschi;
- în perioada stalinistă, în contextul creșterii numărului de membri ai partidului comunist din România, proporția evreilor din cadrul formațiunii a scăzut considerabil ⇒ creșterea antisemitismului în politica aplicată de comuniști și eliminarea liderilor de origine evreiască, acuzați de „*deviaționism de dreapta*” (grupul Ana Pauker) și „*conspiraționism*” (facțiunea Iosif Chișinevschi).

2. Evreii în perioada regimului comunist

- 1948-1989 - în România postbelică/comunistă, evoluția comunității evreiești a cuprins trei etape:
 - a. Etapa tranziției (1944-1948): s-a încercat refacerea comunităților evreiești afectate de măsurile antisemite și Holocaust, prin revenirea la o viață tradițională în ceea ce privește educația, religia, organizarea instituțională (F.U.C.E.R. - Federația Uniunii Comunităților Evreiești din România) și viața culturală (relansarea unor ziare evreiești precum *Curierul Israelit*), iar mișcarea sionistă s-a intensificat (1944-1948: migrarea în Palestina aflată sub mandat britanic; 1948: migrarea în Israel);
 - b. Etapa „*înghețului*” (1948-1960): a fost caracterizată de distrugerea proprietății private prin procesele de naționalizare (au fost desființate școlile evreiești, iar spitalele și policlinicile au fost naționalizate) și colectivizare, fiind astfel eliminați micii meșteșugari evrei. Regimul comunist a preluat controlul total asupra vieții evreilor: F.U.C.E.R. (Federația Uniunii Comunităților Evreiești din România) a fost transformată în F.C.E.R. (Federația Comunităților Evreiești din România), iar șef rabin al României a devenit David Moses Rosen; liderii organizațiilor evreiești, Wilhelm Filderman și Alexandru Șafran, au fost discreditați și forțați să plece din țară; a fost desființată U.E.R. (Uniunea Evreilor Români). În această etapă fenomenul migrării în Israel s-a accentuat (1948-1951: cca. 119.000 evrei; 1951-1958: cca. 32.462 evrei; 1958-1960: cca. 100.000 evrei);
 - c. Etapa marginalizării (1961-1989): a fost caracterizată de aspecte contradictorii pentru evrei, înregistrându-se o normalizare a procesului de migrare, pe de altă parte, și-a făcut apariția și s-a dezvoltat un curent antisemit „tăcut” promovat de regimul comunist. În această etapă comunitatea evreiască nu și-a mai valorificat tradițiile culturale, s-a încurajat pierderea memoriei cu privire la civilizația evreiască, iar numeroase articole cu tentă antisemită au trecut de filtrul cenzurii comuniste și au fost publicate. Migrația evreilor în Israel a fost încurajată de regimul comunist, statul evreul fiind obligat să plătească plecarea evreilor din România cu produse (utilaje, îngurășăminte pentru agricultură și animale) în ultimii ani ai conducerii lui Dej, iar în perioada dictaturii lui Nicolae Ceaușescu (1965-1989) a achitat 3000-9000 dolari/evreu (1961-1964: 63.549 evrei; 1965-1971: 22.635 evrei; 1972-1979: 18.418 evrei; 1980-1989: 35.000 evrei).
- în prezent, dispariția aproape totală a comunității evreiești din România (4000-6500 de evrei) a fost cauzată de Holocaust, instaurarea comunismului și politicile totalitare și apariția statului Israel.

Pentru o mai bună înțelegere a subiectului studiat vizionați următoarele videoclipuri:

<https://www.youtube.com/watch?v=Te01ctDV0OU>

<https://www.youtube.com/watch?v=R-q9mATE2Ww>

Fișă de lucru: *Comunitatea evreiască în perioada regimului comunist*

Citiți cu atenție textul de mai jos, apoi răspundeți cerințelor:

„Statul Israel s-a născut în urma luptei continue dusă de mișcarea sionistă înainte, în timpul și după Al Doilea Război Mondial. Fără sioniști nu ar fi existat Statul Israel. Republica Populară Română are în granițele sale cei mai mulți evrei, dintre țările din răsăritul Europei. Fără evreii din democrațiile populare, Israelul nu poate exista, nu se poate întări. Celelalte democrații populare au permis plecarea evreilor. Singură România nu a permis decât la 3-4000 tineri să plece în Israel. Vaporul Transilvania aduce evrei din România și suntem recunoscători pentru aceasta. Dar aceasta este departe a se numi emigrare. Noi dorim emigrare din România în masă.”

(Moshe Sharet, *Discurs despre evreii din România*)

1. Numiți, pe baza textului, ce a reprezentat sionismul pentru poporul evreu.
2. Argumentați, pe baza textului, de ce emigrarea evreilor în Israel a fost considerată vitală pentru tânărul stat israelian de către autoritățile de la Ierusalim.
3. Precizați, pe baza textului, ce au dorit autoritățile israeliene în raport cu evreii din România.

ȘCOALA COOL
EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT

BIBLIOGRAFIE:

1. Boşcodeală, Felicia Elena, Ciobanu, Loredana, Şerban, Nicolae, *Istoria evreilor. Holocaustul: Manual pentru clasa a XI-a/a XII-a*, Editura Booklet, Bucureşti, 2024.
2. Waldman, Felicia, Tudorancea, Anca, Cioflâncă, Adrian, Iancu, Carol, Radu, Adriana, Romandaş, Bogdan-Florin, *Istoria evreilor. Holocaustul: Manual pentru clasa a XI-a/a XII-a*, Editura Corint Logistic, Bucureşti, 2024.
3. Florian, Alexandru (coordonator), Boboc, Daniel, Drăguşin, Nicolae, Matei, Petre, Petrescu, Florin, Stan, Gabriel, Stanciu, Măriuca, *Istoria evreilor. Holocaustul: Manual pentru clasa a XI-a/a XII-a*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2024.
4. Soare, Aurel Constantin, Săvuţă, Irina Ema, Rados, Maria, Căplescu, Iuliana Maria, *Istoria evreilor. Holocaustul: Manual pentru clasa a XI-a/a XII-a*, Editura Litera, Bucureşti, 2024.
5. Florea, Cosmin-Ionuţ, Stan, Viorica, Țigău, Dragoş Lucian, *Istoria evreilor. Holocaustul: Manual pentru clasa a XI-a/a XII-a*, Editura Sigma, Bucureşti, 2024.
6. Deletant, Denis, *România sub regimul comunist*, Editura Fundaţiei Academia Civică, Bucureşti, 2012.
7. Rotman, Liviu, *Evreii din România în perioada comunistă (1944-1965)*, Editura Polirom, Iaşi, 2004.

